

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Інноваційні технології педагогічної діяльності вищої освіти сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси, банківська справа та страхування

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Рівень освіти

Третій (освітньо-науковий)

Тип дисципліни

Обов'язкова

Семестр

4

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Осипова Світлана Костянтинівна

Svitlana.Osipova@khpi.edu.ua

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів

Авторка понад 40 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Банки та банківська справа», «Страхування та страхова справа», «Міжнародний банківський бізнес», «Банківський менеджмент».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Освітній компонент спрямовано на оволодіння теоретичними та практичними основами проектування та впровадження інноваційних технологій викладання фахових дисциплін, що складають інформаційно-технологічний базис підготовки фахівців сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Розглянуто засади інноваційної педагогічної діяльності, сучасні технології навчання та оцінювання, а також інструменти цифрової трансформації освітнього процесу; оговорено методику проектування освітніх програм і питання педагогічного менеджменту. Особливу увагу приділено специфіці підготовки фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в контексті сучасних вимог ринку праці та стандартів вищої освіти.

Мета та цілі дисципліни

Виробити у аспіранта теоретичні уявлення та практичні навички щодо методики та організації інноваційної педагогічної діяльності у в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; навчити проектувати освітні компоненти та впроваджувати прогресивні технології навчання, що забезпечують відповідність підготовки фахівців актуальним запитам фінансового ринку та вимогам державних стандартів вищої освіти в процесі науково-педагогічної роботи.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - залік.

Компетентності

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08 Здатність дотримуватися етичних принципів та академічної доброчесності у науковій, педагогічній і професійній діяльності.

СК04. Здатність використовувати методи та інструменти наукових досліджень, застосовувати сучасні інформаційні технології, економіко-математичні моделі, інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи для обґрунтування, підтвердження/спростування гіпотез та визначення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондовому ринку.

СК06. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондовому ринку.

Результати навчання

РН04. Застосовувати сучасні інформаційні технології та системи, програмне забезпечення у науковій діяльності для пошуку та критичного аналізу інформації.

РН07. Вільно презентувати та обговорювати результати своєї наукової діяльності державною та англійською мовами в усній та письмовій формах, розуміти іншомовні професійні, наукові та навчальні публікації з відповідної тематики.

РН08. Застосовувати інноваційні педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням етичних принципів та норм академічної доброчесності.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 80 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Освітній компонент «Інноваційні технології педагогічної діяльності вищої освіти сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-наукової програми безпосередньо спирається на такі освітні компоненти: Студії з фінансів і банківської справи; Сучасні методи досліджень з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі; Педагогіка і психологія вищої освіти з методикою викладання.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться із застосуванням інтерактивних методів та інноваційних освітніх технологій. Практичні заняття реалізуються у формі семінарів із використанням командної роботи, кейс-орієнтованого консультування та інструментів зворотного зв'язку між здобувачами. Освітній процес базується на поєднанні теоретичної підготовки з імітаційним моделюванням професійних ситуацій у фінансовій сфері.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Інноваційна педагогічна діяльність у вищій освіті: сутність, структура та тенденції розвитку
Поняття педагогічна діяльність. Класифікація педагогічних інновацій. Структура інноваційної педагогічної діяльності викладача вищої школи. Нормативно-правове забезпечення інноваційної освітньої діяльності в Україні.

Тема 2. Стандарти вищої освіти та освітні програми підготовки фахівців фінансового профілю
Сутність стандартизації вищої освіти: концептуальні засади та ієрархічна структура. Стандарти вищої освіти МОН України. Компетентнісний підхід у проектуванні освітніх програм: загальні та фахові компетентності.

Тема 3. Технології активного та проблемного навчання у підготовці фінансових фахівців
Активне навчання: концептуальні засади та відмінності від традиційних підходів. Таксономія Блума. Проблемне навчання: принципи, етапи організації, специфіка застосування у фінансових дисциплінах. Метод кейсів. Метод проектів у фінансовій освіті.

Тема 4. Цифрові технології та е-навчання у підготовці фахівців фінансово-банківської сфери
Цифрова трансформація вищої освіти: концептуальні рамки та Болонський процес. Цифрові інструменти навчання. Гейміфікація та симуляційні технології у фінансовій освіті. Технологія змішаного навчання: моделі та їх реалізація. Кібербезпека та академічна доброчесність.

Тема 5. Проектування освітніх компонентів професійної підготовки фінансового профілю
Конструктивне узгодження як методологічний принцип проектування освітньої компоненти. Результати навчання: класифікація за рівнями, вимоги до формулювання. Структура силабусу. Вибір навчальних активностей залежно від результатів навчання у фінансових дисциплінах. Система оцінювання навчальних досягнень.

Тема 6. Студентоцентризований підхід та інклюзивне навчання у вищій фінансовій освіті
Студентоцентризоване навчання : принципи, характеристики, відмінності від традиційного підходу. Диференціація та індивідуалізація навчання з фінансових дисциплін. Розмаїтість студентського контингенту. Інклюзивна вища освіта: законодавча база України та Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю.

Тема 7. Наукова та дослідницька складова педагогічної діяльності викладача вищої фінансової школи
Дослідницько орієнтоване навчання: моделі інтеграції науки і освіти. Академічне письмо і наукова комунікація у фінансових науках. Залучення студентів до наукових досліджень.

Тема 8. Розвиток педагогічної майстерності та самовдосконалення науково-педагогічного працівника
Педагогічна майстерність: структурні компоненти, критерії та рівні. Неперервна педагогічна освіта. Педагогічне портфоліо викладача ВНЗ. Рефлексія як механізм педагогічного самовдосконалення.

Теми практичних занять

Тема 1. Інноваційна педагогічна діяльність у вищій освіті: сутність, структура та тенденції розвитку
Специфіка інноваційних процесів у закладах вищої освіти, що готують фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Цифрова трансформація. Глобальні тенденції розвитку вищої освіти.

Тема 2. Стандарти вищої освіти та освітні програми підготовки фахівців фінансового профілю
Технологія розроблення освітньої програми. Акредитація освітніх програм: процедури НАЗЯВО та стандарти ESG. Міжнародна акредитація бізнес-освіти.

Тема 3. Технології активного та проблемного навчання у підготовці фінансових фахівців
Технологія розробки фінансових кейсів. Ділові та рольові ігри у навчанні банківської справи та фінансах: проектування та оцінювання. Технологія «перевернутого класу». Колаборативне навчання.

Тема 4. Цифрові технології та е-навчання у підготовці фахівців фінансово-банківської сфери
Системи управління навчанням – дидактичний потенціал для фінансових дисциплін. Масові відкриті онлайн-курси – аналіз курсів із фінансів, банківської справи, страхування. Адаптивне навчання та штучний інтелект в освітньому процесі..

Тема 5. Проектування освітніх компонентів професійної підготовки фінансового профілю
Навчально-методичне забезпечення дисципліни: підручники, монографії, нормативні документи. Практичні підходи розробки силабусу. Шкала оцінювання: ЄКТС, національна шкала; вимоги до прозорості критеріїв.

Тема 6. Студентоцентризований підхід та інклюзивне навчання у вищій фінансовій освіті
Універсальний дизайн для навчання. Мотивація студентів у вивченні фінансових дисциплін. Менторинг та академічне консультування студентів.

Тема 7. Наукова та дослідницька складова педагогічної діяльності викладача вищої фінансової

ШКОЛИ

Наукові школи у сфері фінансів, банківської справи та страхування в Україні. Наукометрія та академічна репутація: індекс Хірша, ORCID, Google Scholar, ResearchGate.

Тема 8. Розвиток педагогічної майстерності та самовдосконалення науково-педагогічного працівника
Персональний бренд викладача у цифровому просторі. Міжнародна академічна мобільність. Академічна кар'єра. Ментальне здоров'я та стресостійкість науково-педагогічного працівника: профілактика професійного вигорання.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Освітній компонент передбачає виконання індивідуального завдання.

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/conv#n7>.
3. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
4. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / Л. З. Ребуха. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.
5. Білик В., Дерев'янюк Д., Болюренко І. Інноваційні технології як драйвери глобального економічного розвитку освіти // Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024. Т. 9, № 2. С. 368–373.
6. Інновації і трансфер технологій: методи, моделі та механізми управління : колективна монографія / ІВ. А. Омеляненко. Суми : Інститут стратегій інноваційного розвитку і трансферу знань, 2023. 370 с.
7. Осипова С.К., Мехович С.А., Попов О.В. Особливості управління впровадженням регіональних інноваційних перетворень // Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. Харків, 2022. №9-10 (175-176). С. 40-52.
8. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / Л. В. Задорожна-Княгницька, М. М. Нетреба, О. П. Бодик. Одеса: Купрієнко С. В, 2022. 309 с.
9. Осипова С.К., Татаринцева Ю.Л., Пушкар О.І., Шевченко М.М. Вплив управління корпоративною культурою в мережі на фінансові результати підприємства // Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. Харків, 2021. №11-12(165-166) С. 24-33.
10. Євсюков О. Ф. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для здобувачів третього освітньо-наукового рівня. Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків: ХНАУ, 2021. 264 с.
11. Копитко М. І., Блага Н. В. Управління інноваціями та інвестиціями : навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 296 с.
12. Osypova S., Tatoryntseva Y., Pushkar O., Nazarova T. The role of a leader in the processes of social responsibility of business and management of the company's financial activities // Економічний вісник Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет». 2023, №1, с. 158-164.
13. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник / І. М. Дичківська К.: «Академвидав», 2013. 352 с.

Додаткова література:

1. Інноваційні освітні технології : навчальний посібник для вчителів загальноосвітніх навчальних закладів та менеджерів освітньої галузі / Упор. Стрілюк О. Б. Чернігів : Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, 2023. 205 с.
2. Осипова С.К., Корзун В.С. Теоретичні та практичні аспекти управління фінансовою стійкістю підприємства // Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. Харків, 2022. №7-8(173-174). С. 52-

59.

3. Діджиталізація фінансової системи України: стан, проблеми та перспективи розвитку : монографія / М. А. Гапонюк, В. П. Опарін. Київ : КНЕУ, 2023. 248 с.
4. Осипова С.К., Носирев О.О., Кривоконь М.О. Financial support and promotion of social entrepreneurship in the regional development management system // Global Scientific Trends: Economics and Public Administration.-Харків, 2021. №1/2021. С. 87–103.
5. Фінансова грамотність та цифрова трансформація освіти : колективна монографія / за ред. Н. М. Пантелєєвої. Черкаси : ЧІБС УБС, 2022. 190 с.
6. Осипова С.К., Носирев О.О., Деділова Т.В. Фінансове стимулювання менеджменту інноваційного підприємництва в системі стратегічного розвитку підприємств промислового сектору // Вісник НТУ «ХПІ» (економічні науки).- Харків: НТУ «ХПІ», 2021.

Web-ресурси:

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL:<http://www.kmu.gov.ua>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL:<http://www.minfin.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL:<http://www.ukrstat.gov.ua>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності аспіранта та розподіл балів

Академічні успіхи здобувача вищої освіти визначаються за допомогою критеріїв та системи оцінювання знань та вмінь здобувачів, яка використовується в НТУ «ХПІ»

(<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya-pro-kryteriyi-otsinyuvannya-znan-ta-vmin-i-pro-rejtyng-zdobuvachiv.pdf>)

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, а також перевірки індивідуального завдання. Підсумковий контроль здійснюється за результатами заліку або в результаті накопичення оцінок з окремих тем у разі виконання здобувачем усіх видів поточних контрольних заходів. За умовами виконання здобувачем індивідуального завдання з навчальної дисципліни, але за відсутності результатів поточного контролю (практичні заняття), здобувач не може бути атестованим із навчальної дисципліни до ліквідації ним поточної заборгованості. Розрахункове значення у кількісній формі підсумкової оцінки визначається за формулою:

$$O = \frac{\sum(K_i \times O_i)}{\sum K_i}$$

де K_i – кількість кредитів i -го виду занять; O_i – оцінка у кількісній формі (бали) з i -го виду занять.

Розподіл кредитів за видами занять з дисципліни

Види занять	Кількість кредитів (K_i)
Практичні роботи	2
Індивідуальне завдання	2

Оцінювання кожного виду занять (O_i) здійснюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/> |

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Гарант ОП
Олександр МАНОЙЛЕНКО